

COLÒMBIA: La llibertat concedida, per venciment de termes, a 38 militars processats pels crims contra joves, que eren reclutats amb ofertes de treball per a després ser assassinats i presentats davant els mitjans de comunicació com a guerrillers abatuts en combat, ha afegit un ingredient més a la crisi institucional de l'Estat a Colòmbia, ja que reflecteix la inoperància de la justícia i l'alt grau d'impunitat quan es tracta de jutjar als agents de l'Estat, a pesar que alguns dels implicats havien confessat la seva participació en els crims coneguts com a "falsos positius". La llibertat dels militars ha deixat perplexa a la comunitat internacional, que no ha estalviat paraules per a advertir al Govern de Colòmbia que si no hi ha justícia eficaç en aquests casos on l'Estat resulta altament compromès, la justícia internacional, com la Cort Penal internacional, pot entrar a operar de manera subsidiària. Així ho han plantejat organismes humanitaris de l'ONU i importants juristes nacionals i d'altres agències multilaterals. El president Álvaro Uribe Vélez ha expressat la seva preocupació per les sentències dels jutges que han concedit les llibertats, a qui va demanar celeritat en els processos pels falsos positius perquè aquests discorrin en els temps que marca la llei penal, paraules que en cercles de l'oposició i alguns agents generadors d'opinió han estat rebudes amb desconfiança i com a mancants de sinceritat. A aquest nou escàndol es sumen algunes revelacions de la Procuradoria General de la Nació, sobre els magnicidis comesos contra dirigents d'oposició i candidats a la presidència de la República Carlos Pizarro, Bernardo Jaramillo Ossa i Luis Carlos Galán, en els quals haurien actuat de manera conjunta i/o coordinada narcotraficants i caps paramilitars amb alts funcionaris del Departament Administratiu de Seguretat (DAS). Encara que la Procuradoria només estableix responsabilitat en persones, en un intent per salvar la institucionalitat, la credibilitat i legitimitat d'aquest organisme està tan perjudicada, tenint en compte dels nombrosos casos que s'ha vist embolicat el DAS amb crims, assetjament i espionatge il·lícits contra opositors, intel·lectuals i mitjans de comunicació, que el Govern s'ha vist obligat a acabar amb aquest organisme i crear-ne un de nou. Però els escàndols no acaben aquí, un de nou es va conèixer amb l'acusació del narcotraficant Hernando Gómez Bustamante, "alias Rasguño", davant una Cort dels EUA, en la qual assenyala a l'expresident de Colòmbia Ernesto Samper Pizzano i al seu ministre d'Interior Horaci Serpa Uribe, de ser els instigadors del magnicidi del dirigent del partit Conservador Álvaro Gómez Hurtado. L'expresident Samper en una carta dirigida al Procurador General de la Nació i al Fiscal General es defensa assegurant que a Gómez Hurtado el van assassinar per haver-se negat a liderar un cop d'estat contra el seu govern, i titlla de canalla "i irresponsable" l'assenyalament del narcotraficant "alias Rasguño". *El Tiempo, El Espectador, Semana, Cambio, Caracol – Radio, CMI – Tv, Telesur – Tv, El Nuevo Herald, BBC, El Colombiano, El Nuevo Siglo, 09 – 22/01/10*

El Secretari d'Estat Adjunt per a Amèrica Llatina d'EUA, Arturo Valenzuela, de gira per alguns països sud-americans, va reconèixer que a pesar que existeix un clima de tensió en la regió exacerbada per les mútues acusacions i provocacions entre Colòmbia i Veneçuela, el Govern del seu país no creu que existeixi un perill de guerra entre aquests dos països, tal com ho han assenyalat alguns analistes. L'alt funcionari va demanar ser molt curosos per a evitar incidents fronterers que puguin generar situacions d'agreujament, al mateix temps que va demanar als governants dels dos països baixar el to de les declaracions de cada govern. D'altra part, profunda preocupació ha generat l'anunci del govern colombià de demanar als EUA l'enviament dels "Cossos de Pau", acció que ha estat considerada com un senyal negatiu per les nacions veïnes a Colòmbia, tenint en compte que "els cossos de pau" van ser concebuts i han actuat en el passat com una projecció dels organismes de seguretat d'EUA, en el marc de la guerra freda, que van ser desplegats en nombrosos països del tercer món per a contenir l'avanç dels règims comunistes. El govern de Colòmbia adverteix que els cossos de pau no tenen res a veure amb accions d'espionatge d'una potència estrangera, sinó amb el desenvolupament de programes de salut i construcció d'escoles realitzats per joves voluntaris dels

EUA. *El Tiempo*, *Telesur – Tv*, *El Espectador*, *RCN – Radio*, *Caracol – Radio*, *CMI – Tv*, 09 – 22/01/10

Per altra banda, el Congrés dels EUA va establir que el Departament d'Estat ha de certificar que a Colòmbia es respecti la vida, la integritat personal i les activitats legals dels defensors dels Drets humans, els periodistes, sindicalistes i als polítics de l'oposició, com a condició prèvia per a l'ajuda d'EUA a Colòmbia en "la lluita contra el narcotràfic i el terrorisme". Aquesta mesura va ser aprovada juntament amb el paquet d'ajuda d'EUA a Colòmbia, per una suma de 530 milions de Dòlars per a l'any 2010. Aquesta nova condició és extraordinària perquè per primera vegada vincula l'assistència nord-americana a Colòmbia a la protecció dels activistes de drets humans, van dir portaveus de l'ONG humanitària Human Rights Watch. D'altra banda, l'ONU va advertir que la situació dels indígenes a Colòmbia és greu, crítica i preocupant. Així ho va establir el Relator Especial de l'ONU per als Pobles Indígenes, James Anaya, qui va assenyalar que des de l'últim informe elaborat en el 2004 fins a la data la situació dels indígenes ha empitjorat, per compte del perllongat i agreujat conflicte armat intern que afligeix al país. El Relator Especial assenyala que les parts del conflicte i altres actors armats com les bandes paramilitars, s'acarnissen amb els indígenes qui són considerats població vulnerable i subjectes de tota la protecció de l'Estat, per a qui va demanar mesures cautelars i de protecció dels seus drets. L'informe del 2004 demanava a l'Estat colombià buscar una sortida negociada al conflicte armat que inclogués a les Comunitats indígenes. *El Tiempo*, *El Espectador*, *Caracol – Radio*, *RCN – Radio*, *El nuevo Siglo*, *Vanguardia Liberal*, 09 – 22/01/10

En forts enfrontaments entre tropes de l'Exèrcit i la guerrilla de les FARC, en el departament de Putumayo van morir 9 guerrillers, així ho van revelar autoritats militars colombianes. Aquesta acció passaria desapercebuda si no fora perquè en aquesta ocasió es va comptar amb la cooperació de l'Exèrcit d'Equador, qui en el territori equatorià es va enfrontar amb guerrillers d'aquesta organització, amb el resultat de 3 guerrillers caiguts en els combats. Per la seva banda el ministre de Seguretat d'Equador, Miguel Carvajal, va assegurar que les tropes del seu país actuen en defensa de la seva pròpia sobirania i no en funció dels interessos d'altra nació. Entretant, el president de Colòmbia, Álvaro Uribe Vélez, va agrair públicament al govern d'Equador pels operatius militars contra la guerrilla de les FARC present en sòl equatorià. Va dir el mandatari que "aquest és un gest" que ajuda a les autoritats colombianes en la seva lluita contra el terrorisme, perquè així els guerrillers senten que no tenen espais fora de les fronteres colombianes, la qual cosa contribuirà que desisteixin de les seves accions violentes. Pel seu costat el president d'Equador, Rafael Correa, va destacar la cada vegada millor disposició de les Forces equatorianes en la frontera amb Colòmbia, per a defensar la sobirania nacional d'Equador enfront de qualsevol tipus d'amenaça provinent de Colòmbia. *El Tiempo*, *El Espectador*, *Telesur – Tv*, *El Comercio – Ecuador*, *El Universo – Ecuador*, 09 – 22/01/10